

Κριτική του Γιώργου Βέη στη «Χρονογραφία» του Γιώργου Γώτη

Είναι το τέταρτο ποιητικό βιβλίο του ουσιαστικού αυτού δημιουργού. Προηγήθηκαν τα εξής: Όρθρου βαθέος (1988), Φυσική ιστορία (1991) και Κρυμμένη εικόνα (1999) - πάντα από τις εκδόσεις «στιγμή». Από την πρώτη του εμφάνιση στο πεδίο των απαιτητικών κειμενικών εφαρμογών έως σήμερα, ο στίχος του Γιώργου Γώτη επιμένει να αποτυπώνει τις διακυμάνσεις, τις ευρύτερες ανακατατάξεις και τις συναφείς ρήξεις, οι οποίες παρατηρούνται στην εξέλιξη των σχέσεων Εγώ - Εκείνο. Οι λεκτικά ήπιοι, αυτοελεγχόμενοι, συχνότατα υποβλητικοί τρόποι, ο εντοπισμός και η περαιτέρω διερμηνεία της κρίσιμης λεπτομέρειας, η εμμονή στη διεξοδική αξιοποίηση του ζοφερού ή μη φορτίου της καθημερινότητας, σε συνδυασμό με τις έμμεσες αναφορές τόσο στη σεφερική παράδοση όσο και σε γνωστά έργα νεότερων ποιητών, όπως είναι φέρ' ειπείν ο Τάκης Σινόπουλος, η Κική Δημουλά και ο Γιάννης Κοντός, συναποτελούν τα κυριότερα στοιχεία της εν λόγω γραφής .

Ο σημαίνων μικρόκοσμος της αισθητής πραγματικότητας, στην οποία αναφέρεται διαρκώς το αναστοχαζόμενο υποκείμενο, επαναξιοποιείται σήμερα, ενώ τα πράγματα τείνουν να αποκτήσουν ένα πρόσθετο σημασιολογικό κύρος. Το δε γνωστό ανθρωποφαγικό ον, ο «μάγος χρόνος», εξορκίζεται με όση δύναμη μπορεί να συνέχει το ατομικό ρήμα. Έστω εξ όνουχος: «Της άνοιξης και ο Απρίλιος που έχει / το εξ ακανθών, πλεγμένο / με της κάθε μέρας / τα σαρκοβόρα θελκτικά φυτά. / Με την ελπίδα σε φρικτήν ερημίαν / και το πολύ αργά και κάτι. / Ένα μαγιάτικο και ένα ακάνθινο στεφάνι / με τη μεταξωτή λευκή κορδέλα του μαζί δεμένα / μεταμορφώνονται μες στην εφήμερη ευτυχία μας / και εναλλάσσονται. / Μας επισκέπτεται ο χρόνος και διατάζει / αλλαγές ενώ εμείς αντιστεκόμαστε / να τον περιφρονούμε επιμένουμε» (βλ. σελ. 30).

Το παλαιό αίτημα της ενοποίησης των ποικίλων στοιχείων ή ριζωμάτων, εναντιωματικών και όχι, του παντός προβάλλει και πάλι βασανιστικά. Οι συναιρέσεις είναι ενδεικτικές, οι εντάσεις κλιμακώνονται με ιδιάζουσα ταχύτητα, οι συμβολισμοί υποστηρίζουν αποτελεσματικά το πρωτογενές συγγραφικό σχέδιο. Παράδειγμα: «τότε η σκοτεινιά των ημερών θα γίνει / του κρεβατιού μας ο χρυσός / στο στρογγυλό τραγούδι μου / θα κάνει η ζωή σου

κύκλους. / Για να μας βγάλει στον αφρό / μια αναγκαία παραμόρφωση απαλή / όπως παίρνει ο βράχος / από το κύμα σχήμα» (βλ. σελ. 10). Η εμπιστοσύνη που τρέφει η συνείδηση για τις λέξεις είναι έκδηλη. Οφείλω να διακρίνω, μεταξύ άλλων, το επόμενο οκτάστιχο: «Δρόμοι που παίρνουμε μαζί / στο κάθε μας ταξίδι / για να μπορούνε διαρκώς / πίσω να μας γυρίζουν / να κατοικήσουμε ξανά / τις ίδιες πάντα λέξεις / που είναι η πατρίδα μας / η αληθινά δική μας» (βλ. σελ. 48). Το συνήθως χειμαζόμενο ποιητικό υποκείμενο εννοείται ότι καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε να περάσει από τον κόσμο της μνήμης στο παρόν της δράσης, ει δυνατόν εσωτερικά ανανεωμένο.

Επιδεικνύοντας, όπως και στο αμέσως προηγούμενο έργο του, έναν ιδιαίτερο σεβασμό προς το όνειρο, ο ποιητής αποκωδικοποιεί ένα ικανό μέρος των εννοιολογικών του παραμέτρων. Χωρίς να επαναλαμβάνει τον εαυτό του ή να ενδίδει στους ισχυρούς πειρασμούς της επιφανειακής παράθεσης δεδομένων, στους οποίους υποκύπτουν οι πολλοί, ο Γιώργος Γώτης επαληθεύει τις εκτιμήσεις όλων εκείνων, οι οποίοι είδαν εγκαίρως στο πρόσωπό του έναν επιμελή, νηφάλιο ταξινόμο των παθών μας. Πιθανότατα η ιατρική του παιδεία να έχει παίξει αποφασιστικό ρόλο στην εξονυχιστική, πάντως ακριβοδίκαιη μελέτη της παθογένειας του χρόνου και όχι μόνον.

Κοντολογίς, πρόκειται για μια γραφή, η οποία φαίνεται ότι έχει ασκηθεί να παρακολουθεί με επάρκεια και άνεση ταυτοχρόνως σημαντικές εμπειρίες - επινοήσεις του εποπτικού ποιητικού νου, χωρίς να παύει να ενδιαφέρεται ενεργά για την ειδικότερη αναγνωστική πρόσληψη.

Πηγή: <http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=83746> (Παρασκευή 18/9/2009)